

Innhold

Forord	9
Om forfatterne	11
Innledning	14
<i>Anne-Mette Graubæk</i>	
1 Pasientfortellinger	21
<i>Samlet og redigert av Anne-Mette Graubæk</i>	
Innledning	21
Å leve med ryggmargsskade.....	23
Å leve med nyresykdom.....	28
Å leve med en ondartet sykdom.....	33
Å leve med afasi etter hjerneblødning.....	41
Litteratur om pasient- og pårørendefortellinger	47
2 Pasientologi – fra fortelling til grunnleggende verdier	51
<i>Elisabeth O.C. Hall og Anne-Mette Graubæk</i>	
Innledning	51
Hermeneutikk – en framgangsmåte til forståelse.....	51
Fortellingene.....	53
Epistemologi – viten og kunnskap.....	56
De fire eksistensialer – levd kropp, tid, rom og relasjoner	56
Empirisk kunnskap om det å være syk	58
Håpet	66
Menneskelig verdighet – frihet, ansvar, plikt og tjeneste	68
Avslutning.....	69
Litteratur.....	69

3 Teorier om å være syk	73
<i>Anne-Mette Graubæk og Elisabeth O.C. Hall</i>	
Innledning	73
Forskningsbasert teoriutvikling om det å være syk	73
Sykdomsforløpsmodellen – Corbin og Strauss	74
Videreutvikling av sykdomsforløpsmodellen	77
Sykdomsfasemodellen – Morse og Johnson	79
Videreutvikling av sykdomsfasemodellen	80
Patersons perspektivmodell	84
Avslutning	86
Litteratur	87
4 Fortellingen	91
<i>Pia Dreyer</i>	
Innledning	91
Teori om fortelling	92
Fortellinger i sykepleien	93
Fortellinger i forskning	95
Metode til analyse av fortellinger	97
Analyseeksempel	99
Avslutning	102
Litteratur	102
5 Kampen for å komme videre i livet	105
<i>Sanne Angel</i>	
Innledning	105
Når plutselig sykdom forandrer livet	106
Pasientens kamp for å komme videre	107
Viktor Frankls teori om mening	108
Kamp som en del av livet	109
Ulike kampmønstre	112
Den positive kampen	119
Den negative kampen	120
Avslutning	121
Litteratur	123
6 Fysisk avhengighet – når kroppen svikter	125
<i>Bente Martinsen</i>	
Innledning	125
Syn på kroppen	125
Autonomi	126
Avhengighet sett fra pasientens perspektiv	128
Avhengighet sett fra helsepersonells perspektiv	132
Avhengighet sett fra et teoretisk perspektiv	135
Avslutning	137
Litteratur	137

7 Vanskelige pasienter og sykepleiere	141
<i>Jette Joost Michaelsen</i>	
Innledning	141
Medisinsk ideologi, sosial kontroll og stempling som sentrale begreper.....	142
Kommunikasjon mellom vanskelige pasienter og helsepersonell.....	144
En vanskelig pasient	148
Hva kan begrepet vanskelig pasient dekke over?	153
Sykepleieres profesjonelle rolle i forhold til selvforskyldt sykdom og forebygging.....	157
Avslutning.....	158
Litteratur.....	159
8 Å være pårørende	163
<i>Kirsten Honoré</i>	
Innledning	163
Forskning om menneskers erfaringer.....	164
Forestillinger om livsløpet	166
Familier og pårørende.....	166
Å være pårørende til et menneske med langvarig eller kronisk sykdom.....	168
Å være pårørende i stabile og ustabile faser.....	174
Å være pårørende under svekkelse og terminalt forløp.....	179
Avslutning.....	183
Litteratur.....	183
9 Den utdannede pasient	187
<i>Helle Schnor</i>	
Innledning	187
Pasientutdanning – bakgrunn og formål	188
Livet med kronisk sykdom.....	188
Egenomsorg.....	190
Utviklingen av pasientutdanning	192
Helsepedagogikk – tilnærminger og begreper	193
Forskjellige pasientutdanninger	196
Livsstilsendringer	201
Avslutning.....	204
Litteratur.....	205
10 Pasientkultur i historisk perspektiv	209
<i>Trine Lassen</i>	
Innledning	209
Det frie sykdomsmarkedet på 1800-tallet	210
Legen som sykdomsekspert omkring 1900.....	212
Den autoritetstro pasienten omkring 1950.....	214
Nye sykdommer og nye krav omkring 1970	217
Hierarki og relasjon.....	220
Informasjon og pasientmedvirkning.....	222

Innleggelsestid og ventetid.....	222
Pasientkultur, tro og livsholdning.....	223
Avslutning.....	223
Litteratur.....	224
Stikkordregister	227